

Tisková zpráva
Lucemburk 26. dubna 2022

Duševní vlastnictví není v EU plně chráněno

Práva duševního vlastnictví mají ve znalostní ekonomice velký význam, protože díky nim mohou mít podniky a konstruktéři ze svých výtvorů prospěch. Jsou také zárukou kvality a bezpečnosti pro spotřebitele. V dnes zveřejněné zvláštní zprávě však Evropský účetní dvůr upozorňuje, že právní rámec EU pro ochranu duševního vlastnictví není tak účinný, jak by mohl být. I když platný rámec poskytuje určité záruky, přetrvávají některé nedostatky, zejména ve směrnici EU o průmyslových vzorech a v mechanismu poplatků EU. Auditóři také upozorňují, že systému EU a vnitrostátním systémům by prospělo lepší sladění.

Práva duševního vlastnictví mají zásadní význam pro globální konkurenceschopnost EU. Odvětví intenzivně využívající práv duševního vlastnictví tvoří téměř polovinu (45 %) hospodářské činnosti EU v hodnotě 6,6 bilionu EUR a zajišťují téměř třetinu (29 %) celkové zaměstnanosti v EU. Odhaduje se, že padělané výrobky vedou každý rok k 83 miliardám EUR ušlého prodeje v legální ekonomice. Pokud by se problém s padělanými výrobky řešil účinně, podle nedávného odhadu Úřadu EU pro duševní vlastnictví (EUIPO) by hospodářství EU získalo 400 000 pracovních míst. Padělané výrobky s sebou nesou také značná bezpečnostní rizika, jak se nedávno ukázalo v průběhu pandemie onemocnění COVID-19. Z těchto důvodů Evropská komise, další subjekty EU, jako je EUIPO, a orgány členských států vyvíjejí značné úsilí o to, aby byla práva duševního vlastnictví dodržována na celém vnitřním trhu EU.

„Práva duševního vlastnictví mají pro hospodářství EU klíčový význam, protože podněcují inovace a investice a odrazují od padělání a brání jeho škodlivým důsledkům,“ uvedla členka Evropského účetního dvora odpovědná za audit Ildikó Gáll-Pelczová. *„Současný rámec EU však neposkytuje všem právům duševního vlastnictví ochranu, kterou potřebují. Doufáme, že naše doporučení pomohou EU zvýšit míru ochrany tak, jak to vyžaduje jednotný trh.“*

Auditóři konstatují, že jsou zavedena vhodná legislativní a podpůrná opatření na ochranu ochranných známek EU. Současně však poukazují na nedostatky ve směrnici EU o průmyslových vzorech, která by měla mít stejnou účinnost v celé EU. Regulační rámec EU pro průmyslové vzory je ve své současné podobě neúplný a zastaralý. V důsledku toho nejsou vnitrostátní systémy sladěny se systémem EU, a umožňují tak během procesu podávání přihlášek, posuzování, zveřejňování a zápisu různé postupy, což vytváří právní nejistotu. Auditóři dále upozorňují na absenci celounijního režimu ochrany pro všechny výrobky. Rámec EU pro zeměpisná označení se

Účelem této tiskové zprávy je informovat o hlavních zjištěních zvláštní zprávy Evropského účetního dvora. Plné znění této zprávy je k dispozici na internetové stránce eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

nevztahuje na nezemědělské produkty, jako jsou řemeslné výrobky a průmyslové vzory, ačkoli některé členské státy mají právní předpisy, které je chrání.

Auditoři rovněž vyslovují pochybnosti o mechanismu poplatků EU, neboť zaznamenali značný nepoměr mezi poplatky EU a poplatky účtovanými vnitrostátními orgány. Zjistili, že struktura poplatků EU za práva duševního vlastnictví neodráží skutečné náklady. I když kritéria pro výpočet poplatků na úrovni EU jsou stanovena, chybí jasná metodika pro určení jejich struktury a výše, což vede k příliš vysoké úrovni poplatků, která vytváří kumulované přebytky (přes 300 milionů v účetní závěrce EUIPO za rok 2020). Auditoři poukazují na to, že tento stav je v rozporu se zásadou vyrovnaného rozpočtu zakotvenou v právu EU.

Ačkoli EU zavedla rámec pro vymáhání práv duševního vlastnictví a ten obecně funguje dobře, auditoři upozorňují na některé nedostatky v jeho provádění. Konkrétně směrnice o vymáhání práv duševního vlastnictví se neprovádí jednotně v celé EU, takže neposkytuje soustavně vysokou míru ochrany duševního vlastnictví na vnitřním trhu. Nedostatky v celních kontrolách a jejich nejednotnost v členských státech mají také nepříznivý dopad na vymáhání práv a boj proti padělkům. Ochrana práv duševního vlastnictví v EU se tudíž liší podle místa dovozu. Auditoři dále konstatují, že v EU existují různé postupy pro ničení padělaného zboží, což může padělatele vést k tomu, že budou zboží dovážet do EU v místech s méně přísnými kontrolami a omezujícími opatřeními.

Základní informace

Regulační rámec EU pro práva duševního vlastnictví je založen na nařízeních a směrnicích EU a platných mezinárodních dohodách o duševním vlastnictví. Má poskytovat ochranu ve všech členských státech EU tím, že vytváří jednotný systém EU sestávající z unijních a vnitrostátních práv duševního vlastnictví.

Zvláštní zpráva č. 6/2022 „Práva duševního vlastnictví v EU – Ochrana není zcela nepropustná“ je k dispozici na internetové stránce EÚD (eca.europa.eu).

V roce 2019 zveřejnil EÚD stanovisko k navrhovanému finančnímu nařízení rozpočtového výboru EUIPO, v němž vyzval k produktivnímu využití finančního přebytku.

EÚD předkládá své zvláštní zprávy Evropskému parlamentu a Radě EU a také dalším zainteresovaným stranám, jako jsou národní parlamenty, subjekty z příslušného odvětví a zástupci občanské společnosti. Valná většina doporučení předložených v našich zprávách se realizuje.

Kontakt pro tisk

Tiskové oddělení EÚD: press@eca.europa.eu

- Vincent Bourgeois: vincent.bourgeois@eca.europa.eu – M: (+352) 691 551 502
- Damijan Fišer: damijan.fiser@eca.europa.eu – M: (+352) 621 552 224
- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu – M: (+352) 691 553 547